

Принципи системного пізнання дозволяють поглибити дослідження інвестиційної системи сільського господарства та визначити, як сферу врегульованих дій суб'єктів інвестиційного процесу, скерованого на акумуляцію інвестиційних ресурсів з метою реалізації політичних та економічних цілей.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Каст Ф., Розенцвейг Д. Наука, техника и технология, организация и управление: обзор отношений и связей – М.: Советское радио, 1967. – 136 с.
2. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф – СПб.: «Питер», 1998, – 559 с.
3. Олійник О.В. Циклічність відтворювального процесу в сільському господарстві: [монографія] / О.В. Олійник // Харківський аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2005. – 322 с.
4. Становлення та ефективність формування сільськогосподарських виробничих структур різних організаційно-правових форм: [монографія]/ П.С. Березівський, О.Й. Березовська, З.П. Березівський, О.Б. Садура, Н.П. Особа – Львів, 2007. – 202 с.

5. Chandler A. Strategy and Structure, McGraw – Hill, Inc., 1962.
6. Томпсон А.А. Стратегічний менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: [Учебник для вузов] / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998 – 284 с.
7. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия/ И.Ансофф – СПб.: «Питер», 1998. – 559 с.
8. Танклевська Н.С. Фінансова політика сталого розвитку аграрних підприємств України: теорія, методологія, практика: [монографія] / Н.С. Танклевська. – Херсон: Айлант, 2010. – 376 с.
9. Подвысоцкий В. Инновация как глобальное понятие / В. Подвысоцкий // Инвестиції: практика та досвід. – 2002. – № 24. – С. 12-13.
10. Пила В. Програмно-цільовий метод управління соціально-економічним розвитком регіонів / В. Пила, В. Абрамов // Економіка України. – 1998. – № 9. – С. 32-39.
11. Пашута М.Т. Прогнозування та макроекономічне планування: [навч. посіб.] / М.Т. Пашута, А.В. Калина. – К.: МАУП. – 1998. – 192 с.
12. Панасюк Б.Я. Прогнозування та регулювання розвитку економіки. – К.: Поліграф книга. – 1998. – 304 с.

МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ФАКТОРІВ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НА КОНКУРЕНТНИЙ СТАТУС МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ
MODELLING THE IMPACT OF FINANCIAL SECURITY FACTORS ON ENGINEERING ENTERPRISES COMPETITIVE STATUS

Запропоновано методичний підхід до вимірювання впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівних підприємств. Його практична цінність полягає у можливості проведення реакційних дій щодо локалізації загроз фінансовій безпеці та конкурентному статусу машинобудівних підприємств.

Ключові слова: машинобудівне підприємство, конкурентоспроможність, конкурентний статус, конкурентні переваги, фінансова безпека, фінансова стабільність.

Предложено методический подход к определению влияния факторов финансовой безопасности на конкурентный статус машиностроительных предприятий. Его практическая ценность состоит в возможности проведения реакционных действий

по локализации угроз финансовой безопасности и конкурентному статусу машиностроительных предприятий.

Ключевые слова: машиностроительное предприятие, конкурентоспособность, конкурентный статус, конкурентные преимущества, финансовая безопасность, финансовая стабильность.

The methodical approach to define the impact of financial security factors on engineering enterprises competitive status has been determined. Its practical significance consists in possibility of implementation reactionary actions on localization of financial security threats and competitive status of engineering enterprises.

Key words: engineering enterprise, competitiveness, competitive status, competitive advantages, financial security, financial stability.

УДК 005:336:631.11

Орехова К.В.

к.е.н., доцент,
 доцент кафедри фінансів, докторант
 Університет банківської справи

Постановка проблеми. В умовах фінансової кризи, яка характеризується великим коливанням факторів внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, загрозами його фінансових інтересів з боку окремих суб'єктів господарювання, високим рівнем фінансових ризиків, одним з актуальних напрямів управлінської діяльності підприємства є забезпечення його життєдіяльності.

Однією зі складових останньої є фінансова безпека підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні основи забезпечення фінансової безпеки підприємства знайшли відображення у роботах таких закордонних науковців: Gryshova I. Iu. [8], Paientko T. V. [9], Ponomarov D. E. [10], Ryazanova N. S. [11], Sokil Ya. S. [12].

Вирішення цієї проблеми також знайшло відображення у роботах вітчизняних науковців: Гривківська О. В. [1], Пойда-Носик Н. Н. [2], Пономаренко Г. О. [3], Турило А. М. [4], Юрків Н. Я. [5], Яременко О. Ф. [6], Яструбецька Л. С. [7].

Аналіз наукових досліджень цих авторів виявив, що існуючі підходи до забезпечення фінансової безпеки підприємства орієнтовані на стабільні економічні умови господарювання. Хоча, як відомо, на сьогодні процеси розвитку вітчизняних підприємств характеризуються несталістю, стагнацією.

Конкурентоспроможна машинобудівна галузь є запорукою ефективної економіки держави. Саме машинобудівний комплекс забезпечує технічну озброєність, механізацію, автоматизацію виробництва, а тому і значною мірою впливає на промисловий потенціал країни, її конкурентоспроможність на зовнішніх ринках.

Машинобудування є однією з найважливіших і перспективних галузей економіки України. Сучасний машинобудівний комплекс об'єднує в собі 11 073 підприємства, з яких 136 – великих, 1750 – середніх, 9187 – малих з виробництва машин, обладнання, приладів, апаратури, транспортних засобів. Тут сконцентровано більше 15% від вартості основних засобів та майже 6% оборотних активів української промисловості та понад 22% кількості найманих робітників.

Формулювання мети статті (постановка завдання). Метою роботи є моделювання впливу факторів фінансової безпеки підприємства на конкурентний статус машинобудівних підприємств.

Для досягнення мети в роботі поставлені і вирішені такі завдання:

- визначити фактори фінансової безпеки машинобудівного підприємства;
- з'ясувати вплив факторів фінансової безпеки підприємства на конкурентний статус машинобудівних підприємств;

Таблиця 1

Класифікація факторів фінансової безпеки машинобудівного підприємства

Група ФФБП*	Підгрупа ФФБП	Фактор фінансової безпеки машинобудівного підприємства
Форс-мажорні	Природні	Прояв стихійних лих
	Техногенні	Аварії внаслідок впливу людини
Соціально-політичні	Адміністративно-законодавчі	Незаплановані законодавчі обмеження фінансово-господарської діяльності, зміна податкових ставок або поява нових
	Країнові	Негативні ситуації, пов'язані з фінансово-господарською діяльністю підприємства на території іноземної держави
	Ментально-демографічні	Зміна демографічної ситуації, зміна світогляду населення
Кримінальні	Прямі кримінальні	Рекет, вимаганням, шантаж, злочинство
	Приховані кримінальні	Витік інформації, політика «чорного PR» з боку конкурента
Комерційні	Торгівельні	Відмова або неможливість споживача придбати продукцію, вироблену підприємством
	Транспортні	Негативні ситуації, пов'язані з перевезенням вантажу будь-яким видом транспорту
Комерційні	Маркетингові	Помилки в дослідженні ринку, в ефективності реклами
Відповідальності	Екологічні	Завдання збитків навколишньому середовищу
	Персональні	Завдання збитків життю й здоров'ю персоналу
	Невиконання договорів	Штрафи, пені, неустойки, судові витрати
Виробничі	Сфери виробництва	Зупинка виробничого процесу, порушення дисципліни, перебої в енергопостачанні
	Сфери забезпечення	Перебої в сфері обслуговування, що ведуть до збоїв в основному й допоміжному виробництві
	Кадрові	Недостатність кваліфікації працівників й/або їхній відтік
Фінансові	Валютні	Зміна курсу валют
	Кредитні	Затримка або несплата дебітором боргів й/або відсотків по них
	Інфляційні	Падіння купівельної спроможності грошей
	Ліквідності	Неможливість погашення заборгованості власними оборотними коштами
	Інвестиційні	Неефективність вкладення капіталу
	Відсоткові	Зміна вартості фінансових інструментів
Організаційно-управлінські	Некомпетентності	Низька кваліфікація, малодосвідченість, мобільність пристосування управлінського персоналу
	Недбалості	Недбалість й несумлінність управлінського персоналу

Примітка: ФФБП* – фактор фінансової безпеки машинобудівного підприємства.

Характеристика впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівних підприємств

Група ФФБП*	Підгрупа ФФБП	Фактор фінансової безпеки машинобудівного підприємства	Характеристика впливу фактора фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівного підприємства
Комерційні	Торгівельні	Відмова або неможливість споживача придбати продукцію, вироблену підприємством	Впливає на фінансову безпеку підприємства. Оскільки відсутність оплати готової продукції не уможливорює подальший розвиток підприємства та виконання його зобов'язань перед постачальниками та партнерами.
	Транспортні	Негативні ситуації, які пов'язані з перевезенням вантажу будь-яким видом транспорту	Не чинить безпосереднього впливу на фінансову безпеку підприємства. Оскільки більша частина продукції вітчизняними підприємствами поставляється за системою «франкозавод», коли підприємство не несе відповідальності за доставку вантажу.
	Маркетингові	Помилки у дослідженні ринку, в ефективності реклами	Впливає на фінансову безпеку підприємства. Оскільки наявність конкуренції не пробає прорахунків у маркетингу і ставить під загрозу подальшу фінансово-господарську діяльність підприємства через відсутність попиту на продукцію.
Відповідальності	Екологічні	Завдані збитки навколишньому середовищу	Не чинять прямого впливу на фінансову безпеку підприємства, оскільки витрати пов'язані з цією відповідальністю можна запобігти шляхом страхування.
	Персональні	Завдані збитки життю і здоров'ю персоналу	
	Невиконання договорів	Штрафи, пені, неустойки, судові витрати	Впливає на фінансову безпеку підприємства. Оскільки невиконання підприємством замовлення в строк не тільки завдає йому шкоди у вигляді неустойки, але й ставить під загрозу можливість подальшого співробітництва з контрагентами.
Виробничі	Сфери виробництва	Зупинка виробничого процесу, порушення дисципліни, перебої в енергопостачанні	Впливає на фінансову безпеку підприємства, оскільки призупинення виробничого процесу потребує в сфері постачання тягнути відразу генерацію багатьох несприятливих негативних подій.
Група ФФБП*	Підгрупа ФФБП	Фактор фінансової безпеки машинобудівного підприємства	Характеристика впливу фактора фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівного підприємства
Виробничі	Сфери забезпечення	Перебої в сфері обслуговування, що ведуть до збоїв в основному й допоміжному виробництві	
	Кадрові	Недостатність кваліфікації працівників й/або їх відтік	Істотно не впливає на фінансову безпеку підприємства, оскільки проблеми пов'язані з їх генерацією вирішуються в робочому порядку.
Фінансові	Валютні	Зміна курсу валют	Істотно не впливає на фінансову безпеку підприємства. Оскільки переважно пов'язані із загрозами фінансово-господарської діяльності фінансово-кредитних установ, а тому передбачати їх заздалегідь неможливо.
	Інфляційні	Падіння купівельної здатності грошей	
	Інвестиційні	Неефективність вкладення капіталу	
	Відсоткові	Зміна вартості фінансових інструментів	Істотно впливає на фінансову безпеку підприємства, тому що пов'язані з можливістю банкрутства.
	Кредитні	Затримка або несплата дебітором боргів	
	Ліквідності	Неможливість погашення боргів власними коштами	
Організаційно-управлінські	Некомпетентності	Слабка кваліфікація, малодосвідченість, мобільність пристосування управлінського персоналу	Істотно не впливає на фінансову безпеку підприємства, оскільки пов'язані з людиною і проблеми, пов'язані з їх генерацією, вирішуються в робочому порядку.
	Недбалості	Недбалість й несумлінність управлінського персоналу	

Примітка: ФФБП* – фактор фінансової безпеки машинобудівного підприємства

– виконати моделювання впливу факторів фінансової безпеки підприємства на конкурентний статус машинобудівних підприємств.

Виклад основного матеріалу. Фінансова безпека машинобудівного підприємства – це кількісно та якісно детермінований рівень його фінансового стану, що забезпечує стабільну захищеність його пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру, параметри якого визначаються на основі його фінансової філософії і створюють необхідні передумови фінансової підтримки його стійкого зростання в поточному і перспективному періодах [13].

Аналіз фінансово-економічної літератури [3; 6; 9; 12] дозволив встановити, що підходи науковців щодо визначення факторів фінансової безпеки підприємства суттєво відрізняються один від іншого. На основі їх критичного аналізу та узагальнення розроблено класифікацію факторів фінансової безпеки підприємства за рахунок застосування фінансового та економічного підходів до їхнього розгляду, яка відрізняється від існуючих

узагальненим їх групування. Виділено 24 фактори фінансової безпеки підприємства, які поділені на 8 груп: форс-мажорні, соціально-політичні, кримінальні, комерційні, відповідальності, виробничі, фінансові, організаційно-управлінські.

У табл. 1 представлено розроблену автором цієї роботи класифікацію факторів фінансової безпеки машинобудівного підприємства.

У табл. 2 представлено характеристику впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівних підприємств. Вплив форс-мажорних, соціально-політичних і кримінальних дестабілізуючих факторів передбачити неможливо. Тому вони не знайшли своє відображення в табл. 2.

Сила дії факторів створює ризики, небезпеки та загрози фінансовій безпеці та конкурентному статусу машинобудівного підприємства. У залежності від різних обставин фактори можуть настати або ні. Вірогідність настання події завжди має вигляд $K_{ВІРОГ} \leq 1$, де: 1 означає, що така подія настала, тобто є завершеною, а все, що менше 1, визначає величину ймовірності настання події, відповідно 0 відповідає умовам, за яких подія не настане.

Таблиця 3

Визначення впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівних підприємств

Середовище	Фактор фінансової безпеки машинобудівного підприємства		Потенційна сила впливу по 10-ти бальній шкалі	Вірогідність впливу фактора фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівного підприємства	Фактичний вплив фактора фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівного підприємства
	Фактор	Вплив			
Зовнішнє середовище	Зміни в динаміці розвитку економіки. Вплив бізнесового середовища на діяльність підприємства	Світова економічна криза	5	1	5
		Несприятлива грошово-кредитна політика	4	0,5	2
		Зростання цін на нафту та енергоносії	3	1	3
		Рейдерське захоплення	10	0,1	1
		Інші незаконні силові дії, в тому числі грабіж вантажівок	8	0,3	2,4
Середній груповий показник			6		
Внутрішнє середовище	Персонал підприємства	Неефективна система мотивації персоналом	10	0,2	2
		Недобросовісне відношення до своїх обов'язків	5	0,5	2,5
		Висока плинність кадрів	8	0,3	2,4
		Низький рівень менеджменту	7	0,5	3,5
		Низька кваліфікація спеціалістів	5	0,3	1,5
Середній груповий показник			7		

Сила дії фактора на фінансову безпеку та конкурентний статус машинобудівного підприємства вимірюється в балах та розраховується за формулою:

$$F_{\text{ФАКТ}} = F_{\text{ПОТЕНЦ}} * K_{\text{ВІРОГ}}, \quad (1)$$

де: $F_{\text{ФАКТ}}$ – сила фактичного впливу фактора на фінансову безпеку та конкурентний статус машинобудівного підприємства;

$F_{\text{ПОТЕНЦ}}$ – сила потенційного впливу фактора на фінансову безпеку та конкурентний статус машинобудівного підприємства;

$K_{\text{ВІРОГ}}$ – коефіцієнту вірогідності настання події.

Сила фактичного впливу фактора на фінансову безпеку та конкурентний статус машинобудівного підприємства залежить від коефіцієнта вірогідності настання події ($K_{\text{ВІРОГ}}$), який показує, яка доля вірогідності є у тому, що та чи інша подія може відбутися. Іншими словами, що ближче коефіцієнт вірогідності настання події до 1, то більшою є сила впливу дестабілізуючого фактора на фінансову безпеку підприємства. На кожному підприємстві коефіцієнт вірогідності настання подій визначається експертами служби безпеки, враховуючи індивідуальні особливості функціонування підприємства на певний період часу.

У табл. 3 представлено визначення впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівних підприємств.

Індекси сили потенційного впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівного підприємства також визначаються експертами, але вони мають дещо узагальнений характер і можуть використовуватися для групи підприємств певного виду фінансово-господарської діяльності, споріднених схожими умовами та параметрами функціонування. Основними класифікаційними ознаками критеріїв потенційної сили впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний машинобудівного підприємства є: місце виникнення (зовнішнє чи внутрішнє середовище); прогнозованість; можливість запобігання; спроможність локалізації.

Кожен критерій, залежно від індивідуальних особливостей функціонування підприємства та специфіки його фінансово-господарської діяльності, може мати різну ступінь значущості, що впливає на фактор.

Висновки. У роботі вирішено важливе науково-практичне завдання, присвячене моделюванню впливу факторів фінансової безпеки підприємства на конкурентний статус машинобудівних підприємств. Основні висновки та рекомендації полягають у такому:

Розроблено класифікацію факторів фінансової безпеки машинобудівного підприємства за рахунок застосування фінансового та економічного підходів до їхнього розгляду, яка відрізняється від існуючих узагальненим їх групуванням. Виділено 24 фактори фінансової безпеки машинобудів-

ного підприємства, які поділено на 8 груп: форс-мажорні, соціально-політичні, кримінальні, комерційні, відповідальності, виробничі, фінансові, організаційно-управлінські.

Запропоновано методичний підхід до вимірювання впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівних підприємств. Оскільки вплив форс-мажорних, соціально-політичних і кримінальних дестабілізуючих факторів передбачити неможливо, їх не було враховано в дослідженні.

Практична цінність запропонованого методичного підходу до вимірювання впливу факторів фінансової безпеки на конкурентний статус машинобудівних підприємств полягає в можливості проведення реакційних дій щодо локалізації небезпек та загроз. Так внутрішні фактори значно залежать від менеджменту підприємства та їх впливом воно може управляти. Впливати на зовнішні фактори підприємство не в змозі. Однак воно може прогнозувати їх поведінку та адаптуватися до дії.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Гривківська О. В. Чинники формування фінансової безпеки сільського господарства [Електронний ресурс] / О. В. Гривківська // Агросвіт. – 2012. – № 1. – С. 15-18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2012_1_6.
2. Пойда-Носик Н. Н. Чинники забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств [Електронний ресурс] / Н. Н. Пойда-Носик // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2015. – Вип. 1(1). – С. 205-208. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2015_1\(1\)_51](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2015_1(1)_51).
3. Пономаренко Г. О. Інтелектуальний капітал як чинник забезпечення фінансової безпеки підприємства [Електронний ресурс] / Г. О. Пономаренко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2014. – Вип. 200(3). – С. 262-267. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/pvnauc_econ_2014_200\(3\)_43](http://nbuv.gov.ua/UJRN/pvnauc_econ_2014_200(3)_43).
4. Турило А. М. Інновації як ключовий чинник економічної та фінансової безпеки підприємства в умовах зовнішньо-економічної діяльності [Електронний ресурс] / А. М. Турило, О. А. Зінченко, А. А. Турило // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2014. – Вип. 1(2). – С. 224-229. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Traeiv_2014_1\(2\)_38](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Traeiv_2014_1(2)_38).
5. Юрків Н. Я. Регіональні чинники фінансової безпеки реального сектору економіки [Електронний ресурс] / Н. Я. Юрків // Фінанси України. – 2011. – № 12. – С. 99-110. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2011_12_11.
6. Яременко О. Ф. Класифікація чинників фінансової безпеки промислових підприємств [Електронний ресурс] / О. Ф. Яременко // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер.: Економіка. – 2011. – Вип. 16. –

С. 242-247. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzpuoa_2011_16_35.

7. Яструбецька Л. С. Фінансова компетентність як чинник фінансової безпеки суб'єктів господарювання [Електронний ресурс] / Л. С. Яструбецька, В. О. Яструбецький, О. М. Підхомний // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія економічна. – 2011. – Вип. 2. – С. 210-219. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_e_2011_2_26.

8. Gryshova I. Iu. Evaluation of financial potential development factors in agricultural production [Електронний ресурс] / I. Iu. Gryshova, O. V. Mityay, V. V. Kuzhel // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 10. – С. 169-175. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2015_10_24.

9. Paientko T. V. Economic conditions and factors of development of financial engineering [Електронний ресурс] / T. V. Paientko, I. V. Popova // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2015. – № 1. – С. 233-243. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2015_1_23.

10. Ponomarov D. E. Enterprise financial stability under the influence of external economic factors:

Ukrainian realia today [Електронний ресурс] / D. E. Ponomarov // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 83-90. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2015_8_12.

11. Ryazanova N. S. Financial Information as a Factor in Creation of the Value Added in the Innovation Market Economy [Електронний ресурс] / N. S. Ryazanova // Проблеми економіки. – 2014. – № 4. – С. 395-406. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2014_4_55.

12. Sokil Ya. S. The non-financial factors impact on the enterprises activity efficiency [Електронний ресурс] / Ya. S. Sokil, I. H. Lebedeva // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2014. – № 2. – С. 30-34. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2014_2_8.

13. Тридід О.М. The evolution of threats to company's financial security [Електронний ресурс] / О.М. Тридід, К.В. Орехова, М. В. Зеленська, І. В. Фіалковська // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2015. – Вип. 1. – С. 88-102. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkd_2015_1_14.